

HOOFSTUK 1

Die mens

1. Skepping van die mens

- 1.1 In Genesis 1:26 en 2:18, 21, 23 is dit duidelik dat God nie van plan was om net een mens te maak nie. Die woorde, *“Laat Ons mense maak . . .”* – meervoud – is ’n duidelike bewys hiervan.
- 1.2 God het die mens geskape – Genesis 2:7. Die teorie van evolusie, soos deur Darwin uitgewerk, word verwerp.
- 1.3 God het die mens na sy beeld geskape. Lees Genesis 1:26,27. Die mens alleen besit ware kennis, ware geregtigheid en ware heiligheid. Lees hierby Heidelbergse Kategismus, Sondag 3.
- 1.4 Die mens dra die beeld van God in twee opsigte:
- 1.4.1 Die beeld van God in ruimer sin. Dit is die dinge wat ons van die res van die skepping onderskei, naamlik dinge soos redelikheid, persoonlikheid, vermoëns, gawes, ens. Vgl. Hierby Spreuke 4:23.
- 1.4.2 Die beeld van God in enger sin. Vgl. Levitikus 19:2; Deuteronomium 6:5; Matteus 5:48, 22:37; Efesiërs 5:1; 1 Petrus 1:15,16.
- Ware kennis:
    - Om God en sy Woord te ken
  - Ware geregtigheid:
    - Om te kan onderskei tussen wat God wil en wat nie
    - Om te kan onderskei tussen reg en verkeerd
    - Om te kan onderskei tussen gehoorsaamheid en ongehoorsaamheid
  - Ware heiligheid:
    - Om werklik heilig te kan word

Geen diere of plante besit die heiligheid om in die hiernamaals saam met God te leef en te woon en om Hom in volmaakte heiligheid te aanbid nie. Net die mens besit dit – omdat God dit aan hom skenk.
- 1.5 Die mens is onsterflik geskape.
- Die feit dat ons nou sterf, is omdat God ons gestraf het met die doodstraf: *“Stof is jy, en tot stof sal jy terugkeer.”*
- 1.6 Ons weet dat die eerste mens ’n man is.
- Die Here neem grond en maak die man se liggaam.
  - Onmiddellik is daar ’n baie opvallende verskil tussen hierdie skepsel en die res van die skepping:
    - Toe al die ander dinge gemaak is, het God net ’n woord gesê en die saak was onmiddellik afgehandel. Dinge soos grond, plante, lig en diere was daar!
    - Die mens se bestaan begin anders: God sê eers dat Hy mense gaan maak, dan neem hy van die grond wat Hy geskape het en maak daarvan ’n man se liggaam.
- 1.7 Daar gebeur nog iets wat die mens verder van die res van die skepping onderskei: God blaas asem – wat lewe is – in die mens in.
- God bewerk die lewe van die mens heeltemal verskillend van dié van die diere.
- 1.8 God het die mens geskape met die doel om Hom te eer – Nederlandse Geloofsbelijdenis, art. 12-17.

- 1.9 God skape die mens in twee geslagte: man en vrou.
- 1.10 Aanvanklik was daar net een mens en hy was geslagtelik geskape – manlik. Daarna voer God die res van sy beplanning uit om mense te maak. Wanneer Adam slaap, neem die Here van sy ribbebeen en maak die tweede mens.
- 1.11 Die verskil in materiaal wat gebruik word, is nogal opvallend groot. In Adam se geval is “rou materiaal” gebruik en in die geval van Eva “verfynde materiaal”. Die vrou is dus net hierin al die afronding van God se skepping – die mooiste en fynste wat deur God se hande gemaak is.
- 1.12 God bring hierdie vrou na die man toe en daarmee vind die eerste huwelik plaas. NB: Dis nie ’n kontrak nie, dis ’n skeppingsordinansie.
- 1.13 In hierdie huwelik sal die man moet leef soos een wat eerste is behoort te leef. Hy sal so voor God moet leef dat dit duidelik is dat hy hom teenoor sy vrou en kinders gedra soos een wat deur God geskape is om te regeer.
NB: nie bombasties en dwaas, of met geweld en oneerlikheid nie. God se eer moet uit sy optrede skyn!
- 1.14 Die vrou sal die afronding en fynheid wat God in haar ingeskape het, ook moet weerspieël. Sy kan nie getroud wees asof sy ontkoppel is van daardie eerste dag toe God haar geskape het en haar na Adam toe geneem het nie. Ook in haar huishouding en in haar verkeer met haar man moet God se eer en heerlijkheid deur hierdie teerheid en verfyndheid van haar uitgedra word.
- 1.15 Daar is dus wesenlike verskille tussen die twee mense – en tog is albei beelddraers van God:
- Adam word eerste gemaak – Eva tweede
  - Adam word van grond gemaak – Eva van Adam se liggaam
  - Adam is die hoof – Eva is sy hulp
  - Adam is manlik – Eva is vroulik
- 1.16 Daar is verskillende huwelike bekend:
- Die monogame huwelik – waar een man en een vrou met mekaar getroud is, soos Adam en Eva.
  - Die bigame huwelik – waar een man meer as een vrou het.
  - Die matriargale huwelik – waar die vrou die hoof van die huis is.
  - Die groepshuwelik – die soort huwelik wat onder die “hippies” (wat in die vyftiger- en sestigerjare bekend was) voorgekom het, waar almal in die groep met almal getroud is.
- 1.17 Watter een van hierdie huwelike is deur God ingestel? Het God die mens tot net een tipe huwelik verbind?

Die Here het ons tot net een tipe huwelik verbind, naamlik die monogame huwelik, waar een man verbind word met een vrou. Dit blyk uit die feit dat God een man maak en weer vir hom ook net een vrou maak. Hiermee maak God ’n bepaalde instelling: voortaan moet alle huwelike soos hierdie een lyk. Aan so ’n egpaar gee die Here die opdrag om vrugbaar te wees en te vermenigvuldig tot die aarde gevul is.

2. Simbole

Die huwelik is ook simbolies van God se verkeer en verhouding met ons. Die man is die hoof van die huis en daarin is hy simbool van God. Die vrou is die onderdanige en daarin is sy die simbool van die kerk.

Hierdie intieme verhouding tussen God en sy kerk (die uitverkorenes) word die verbondsverhouding genoem.

3. Opdrag teenoor God

Die eerste opdrag aan die pasgetroude paartjie word gevind in Genesis 1:26 – nog voordat hulle geskape is. Die mens is geskape na God se beeld – hulle moet dus God se beeld en gelykenis in hulle bestaan weerspieël.

Die tweede opdrag is ook in Genesis 1:26. Die Here besluit dat hierdie mense wat Hy gaan maak, moet heers oor die visse van die see en die voëls van die hemel en die vee en oor die hele aarde en oor al die diere wat op die aarde kruip. Die opdrag raak man en vrou, want dit betrek albei die mense wat God gemaak het.

Die volgende opdrag is in Genesis 1:28: *“En God het hulle geseën en God het vir hulle gesê: Wees vrugbaar en vermeerder en vul die aarde, onderwerp dit en heers . . .”* Hier word twee opdragte onderskei:

- Die vrugbaarheidsopdrag
Die mens moet vermeerder, maar nie onbeperk nie. Daar is ’n duidelike begrensing: totdat die aarde gevul is. Die opdrag behels dus dat die mense meer beelddraers van God moet verwek.
- Die heersersopdrag
Die tweede opdrag is om die koningsbeeld van God uit te oefen: heers/regeer oor die skepping.

4. **Opdrag teenoor mekaar**

In Efesiërs 5:22vv. reël die Here die verhouding tussen die man en vrou in die huwelik.

- Aan die vrouens word die opdrag gegee om aan hulle eie mans onderdanig te wees. NB vers 22b: *“. . . soos aan die Here.”* Die vrou onderwerp haar aan haar man se leiding soos wat die kerk aan die Here onderwerp is. Die onderwerping beteken nie slaafsheid nie, maar eenheid.
- Die man moet sy eie vrou liefhê. Dis nie sinlike of wellustige liefde nie. Dis die soort liefde wat God vir sy kerk het. NB: soos Christus sy gemeente. Christus het sy kerk so liefgehad, dat Hy daarvoor gaan sterf het.